

עין משפט
גז מנזרה

טז:

האשה שנתארמלה פרק שני כתובות

מסורת הש"ס

וזה הואיל ואין לה קול איתרע לה רובא. מימה דתנן בפירקין (לקמן כח.) אלו נאמנס להעד בגודלן מה שרלו בקטנותן וזכרתי בפלונית שאלה בהיומא וראשה פרוע וקאמר גנמ' מי"ט כיון דרוב נשים בתולות נישאות גילוי מילתא בעלמא הוא והשמה היכי מיירי אס יש לה קול למה נרץ שום עדות לרב חייל דמר רובא דפירין הכא וחי אין לה קול א"כ איתרע לה רובא ויטערך שני עדים כשרים וכי מימא דשמעדי הוא שרלה בקוטעו ואמר עמו חשיבין קול הא סרין הכא ספדי שקרי וניהו ויש לומר דרוב נשים בתולות נישאות עדין מרוב נשים הנישאות בתולות יש לה קול וכי אין לה קול לא יתרע כל כך רוב דבתולות נישאות שלא יועיל עדות דלרא דקוטעו ואמר עמו:

16) וזה הואיל ואין לה קול. שאין מעיד עליה שאלה בהיומא: כי אסו עדים מאי הוי. כיון דחוקה דיש לה קול הרבה היו יודעין: דלמא מפקא עדים. עדי הינומא: כוסבין שובר. שכשפרע לה כתובתה תכחז לו שקבלה כתובתה והיה ציר לכות: וזה אומר. ודלא כמאן דאמר אין כותבין בצבא בתרא:

רובא אמר. לעולם אין כותבין דלמלא זה נרץ לשמור שובר מן העכברים ומי שיש לו שטר על חברו או יצא השטר ויחזירו או לא יעול כלום ומתני במקום שאין כותבין כתובה אלא כותבין על תנאי בית דין שחקנו לתולה מאתים ולא למנה מנה דליכא למימש לדלמא הדרה ומפקא לה: דמתני לה. לדברי אבהו ולדבר פפא: העמינה כותבסה. והיא חובעת מאתים והיא אומר אלמנה נשאתין: רקדו לפני. אס יש עדים שקדו לפניו כיום נישואיה: כוס של בשורה. המבשר עליה סומנין בתולות ולקמן מפרש מאי היא: אלא. הכי קאמר כל איבדה כמי שהטמינה בפניו דמי ולא גביא והכי קתני איבדה כתובתה הטמינה כתובתה נשפית כמותה אס רקדו לפניו וכו'. והכי פירושא אמרה אבד שטר כתובתה הכי היא כמי שהטמינה כתובתה בפניו כדי להוציא ולגבות פעם שניה ואינה גובה כלום אלא"כ תביא השטר ואס אמרה נשרפה ויש עדים שנישפה דהשמה ליכא למימש למידי תביא עדים שקדו לפניו שזה סימן לכתובת ותגבה מאתים: מאן דמתני לה. לדברי אבהו ורב פפא דאברייא: כל שכן אמתניין. דכיון דאברייא דקתני כדריא איבדה כתובתה גביא ועלה קאמר רב פפא דלא גביא ומתוך לה דמדה קתני איבדה כתובת' הכי היא כמי שהטמינה וכשנישפה הוא דקא גביא ועלום אין כותבין שוכר כל שכן דאמתני' איכא לתמיני פלוגתא דרב פפא דא"כ לתמינר דכמקום שאין כותבין כתובה עסקין: ומאן דמתני. פלוגתא דרב פפא וד' אבהו אמתני: אכל אברייא לא. מתני ליה דודאי שמעינן מינה דכותבין שוכר דהא כמקום שכותבין כתובה עסקין: כי קושין. דקתני איבדה כתובתה ולא יתח' לשנויי שגיאת דחיקא למימר איבדה כתובת' כהטמינה כתובתה קאמר: כיון דלא אפשר. כגון כמקום שאין כותבין כתובה וגזבות על פי עדים ויש לחוש לשמא תלך לכו"ד אחר ותביא עדים אחרים ותגבה פעם שניה ודאי כותבין שוכר: ראוי הוה או לאכול כפרומה. אי נישאת לכהן דבתולה שלמה נמלאת ולא בעולה שתפסל לכהן מחמת גזות:

מובא רש"י

כי אתו עדים. שאלה נשיטתא. מאי הוי. מתוך שיש שמה נשיטתא בתולה זכרים בה שכן עמון אין יודעין אס נישא בתולה או אלמנה נמל' דלון מאן קול כלל. הבך סודרי שקרי גיבור. ולא רחוק יולאה נשיטתא רבין כב' צבא. רוב הנשאת בתולה יש לה קול. מתוך שיש שמה נשיטתא בתולה זכרים בה בני אדם וכו'. איתרע לה דמתולת נישאות. דכונן י' הן קול מתחילת כחו של אחר דוב. ויפון דליכא למימר הכי וילת' למימר הכי התיילת מחברו עליו הראוי: שם.

גליון הש"ס

נב' א' כל הנישאת. שכן זה נדה דף כט ע"א:

מובא רש"י

כי אתו עדים. שאלה נשיטתא. מאי הוי. מתוך שיש שמה נשיטתא בתולה זכרים בה שכן עמון אין יודעין אס נישא בתולה או אלמנה נמל' דלון מאן קול כלל. הבך סודרי שקרי גיבור. ולא רחוק יולאה נשיטתא רבין כב' צבא. רוב הנשאת בתולה יש לה קול. מתוך שיש שמה נשיטתא בתולה זכרים בה בני אדם וכו'. איתרע לה דמתולת נישאות. דכונן י' הן קול מתחילת כחו של אחר דוב. ויפון דליכא למימר הכי וילת' למימר הכי התיילת מחברו עליו הראוי: שם.

וזה הואיל ואין לה קול. שאין מעיד עליה שאלה בהיומא: כי אסו עדים מאי הוי. כיון דחוקה דיש לה קול הרבה היו יודעין: דלמא מפקא עדים. עדי הינומא: כוסבין שובר. שכשפרע לה כתובתה תכחז לו שקבלה כתובתה והיה ציר לכות: וזה אומר. ודלא כמאן דאמר אין כותבין בצבא בתרא:

רובא אמר. לעולם אין כותבין דלמלא זה נרץ לשמור שובר מן העכברים ומי שיש לו שטר על חברו או יצא השטר ויחזירו או לא יעול כלום ומתני במקום שאין כותבין כתובה אלא כותבין על תנאי בית דין שחקנו לתולה מאתים ולא למנה מנה דליכא למימש לדלמא הדרה ומפקא לה: דמתני לה. לדברי אבהו ולדבר פפא: העמינה כותבסה. והיא חובעת מאתים והיא אומר אלמנה נשאתין: רקדו לפני. אס יש עדים שקדו לפניו כיום נישואיה: כוס של בשורה. המבשר עליה סומנין בתולות ולקמן מפרש מאי היא: אלא. הכי קאמר כל איבדה כמי שהטמינה בפניו דמי ולא גביא והכי קתני איבדה כתובתה הטמינה כתובתה נשפית כמותה אס רקדו לפניו וכו'. והכי פירושא אמרה אבד שטר כתובתה הכי היא כמי שהטמינה כתובתה בפניו כדי להוציא ולגבות פעם שניה ואינה גובה כלום אלא"כ תביא השטר ואס אמרה נשרפה ויש עדים שנישפה דהשמה ליכא למימש למידי תביא עדים שקדו לפניו שזה סימן לכתובת ותגבה מאתים: מאן דמתני לה. לדברי אבהו ורב פפא דאברייא: כל שכן אמתניין. דכיון דאברייא דקתני כדריא איבדה כתובתה גביא ועלה קאמר רב פפא דלא גביא ומתוך לה דמדה קתני איבדה כתובת' הכי היא כמי שהטמינה וכשנישפה הוא דקא גביא ועלום אין כותבין שוכר כל שכן דאמתני' איכא לתמיני פלוגתא דרב פפא דא"כ לתמינר דכמקום שאין כותבין כתובה עסקין: ומאן דמתני. פלוגתא דרב פפא וד' אבהו אמתני: אכל אברייא לא. מתני ליה דודאי שמעינן מינה דכותבין שוכר דהא כמקום שכותבין כתובה עסקין: כי קושין. דקתני איבדה כתובתה ולא יתח' לשנויי שגיאת דחיקא למימר איבדה כתובת' כהטמינה כתובתה קאמר: כיון דלא אפשר. כגון כמקום שאין כותבין כתובה וגזבות על פי עדים ויש לחוש לשמא תלך לכו"ד אחר ותביא עדים אחרים ותגבה פעם שניה ודאי כותבין שוכר: ראוי הוה או לאכול כפרומה. אי נישאת לכהן דבתולה שלמה נמלאת ולא בעולה שתפסל לכהן מחמת גזות:

מסקין לה רב פפא. ומה זו עדות ללא נישאת אלמנה: אעו. אי נישאת כשהיא אלמנה לכהן הדיוט מי לא אכלה בתרומה: זו ראשית. בעילתה ראשית: וימנין דפספס מאסין. בלא בית דין וכי בעינן לאפוקי מינה משום דלין עדים שהעבירו לפניו אמרה איתנוס' הוא דליתנוס' שזכרים היו מאונס' ין המשטה הלך השמא אמו עדים שהעבירו לפניו פמוסה ותו ליכא' מידי: כיוד מרקידים. מה אומרים לפניו: כמות

כמות

וזה הואיל ואין לה קול איתרע לה רובא. מימה דתנן בפירקין (לקמן כח.) אלו נאמנס להעד בגודלן מה שרלו בקטנותן וזכרתי בפלונית שאלה בהיומא וראשה פרוע וקאמר גנמ' מי"ט כיון דרוב נשים בתולות נישאות גילוי מילתא בעלמא הוא והשמה היכי מיירי אס יש לה קול למה נרץ שום עדות לרב חייל דמר רובא דפירין הכא וחי אין לה קול א"כ איתרע לה רובא ויטערך שני עדים כשרים וכי מימא דשמעדי הוא שרלה בקוטעו ואמר עמו חשיבין קול הא סרין הכא ספדי שקרי וניהו ויש לומר דרוב נשים בתולות נישאות עדין מרוב נשים הנישאות בתולות יש לה קול וכי אין לה קול לא יתרע כל כך רוב דבתולות נישאות שלא יועיל עדות דלרא דקוטעו ואמר עמו:

והאשה שנתארמלה פרק שני כתובות

וזה הואיל ואין לה קול איתרע לה רובא. מימה דתנן בפירקין (לקמן כח.) אלו נאמנס להעד בגודלן מה שרלו בקטנותן וזכרתי בפלונית שאלה בהיומא וראשה פרוע וקאמר גנמ' מי"ט כיון דרוב נשים בתולות נישאות גילוי מילתא בעלמא הוא והשמה היכי מיירי אס יש לה קול למה נרץ שום עדות לרב חייל דמר רובא דפירין הכא וחי אין לה קול א"כ איתרע לה רובא ויטערך שני עדים כשרים וכי מימא דשמעדי הוא שרלה בקוטעו ואמר עמו חשיבין קול הא סרין הכא ספדי שקרי וניהו ויש לומר דרוב נשים בתולות נישאות עדין מרוב נשים הנישאות בתולות יש לה קול וכי אין לה קול לא יתרע כל כך רוב דבתולות נישאות שלא יועיל עדות דלרא דקוטעו ואמר עמו:

מסקין לה רב פפא. ומה זו עדות ללא נישאת אלמנה: אעו. אי נישאת כשהיא אלמנה לכהן הדיוט מי לא אכלה בתרומה: זו ראשית. בעילתה ראשית: וימנין דפספס מאסין. בלא בית דין וכי בעינן לאפוקי מינה משום דלין עדים שהעבירו לפניו אמרה איתנוס' הוא דליתנוס' שזכרים היו מאונס' ין המשטה הלך השמא אמו עדים שהעבירו לפניו פמוסה ותו ליכא' מידי: כיוד מרקידים. מה אומרים לפניו: כמות

כמות

ג א מ"י פט"ו מהלכות אישות הלכה ה' מה שנתן מה חושב' א"כ איתרע לה רובא ויטערך שני עדים כשרים וכי מימא דשמעדי הוא שרלה בקוטעו ואמר עמו חשיבין קול הא סרין הכא ספדי שקרי וניהו ויש לומר דרוב נשים בתולות נישאות עדין מרוב נשים הנישאות בתולות יש לה קול וכי אין לה קול לא יתרע כל כך רוב דבתולות נישאות שלא יועיל עדות דלרא דקוטעו ואמר עמו:

תוספות ר"ד

וליהוש' דלמא מפקא עדי הינומא בהאי כי דינא וגביא וטפקא כתובתה או עדי הינומא בבית אריתא וגביא א"ר אבהו ואת אומרת כותבין שובר פי' ולא מצי איך למימר א"א לשמור שוברי פטני העכברים אלא או הקרע לי שטרא או לא אית לך כלום אלא שורעו בעיך והוא כותב לו שובר ודלא כמ"ד בבב"ב דאין כותבין שובר והכי אסיקא שם בב"ב וז"ל עגא כ"ו דכותבין שובר: תיר' ביצה מרקירין לפני הכלה. ביש אומרים

היה לה לגבות עד שתמור לו הכתובה כיון שיכול לעד לדי הפסק גמיה שנשארה כתובה תחת ידה דלא מיבעיא לת"ד דיכול לטעון אחר מעשה ב"ד דמפסיד דלא אס יהיה לה כתובה יהי' נאמן לומר פרעתי אלא אפילו למ"ד דלא מצי טעין אחר מעשה בית דין דמפסיד גמיה שהכתובה תחת ידה שאס תתענו פעם אחרת ולא יהיו לה עדי הינומא והא' כגון לומר פרעתי מנה גמנו דאי נעני אמר אלמנה נשאתין או אס היא נמקום שאין מכירין אס היא אשמו יהיה נאמן לומר פרעתי הכל כגון דאי נעני אמר אין אס אשמי והשמה שהכתובה בידה תוליא מאתים וכיון שיכול לעד לדי הפסק אין לו לפרוע: זאת אומרת בותבין שובר. אע"ג דהכא לא אפשר דאיכא למימש דלמא משרוף כתובתה בעדים והדרא וגביא בעדי הינומא דמלמירין כסומן דלמא הדרה ומפקא בעדי הינומא וגביא למ"ד הווען אחר מעשה בית דין לא אמר כלום וע"כ זקוק הוא לשובר מ"מ דייק שפיר דבעלמא נמי כותבין שובר דאי אין כותבין בעלמא למה יפרע כאן כיון שיכול לעד לדי הפסק גמיה שהכתובה בידה כדפרישט:

כותבין שובר. אע"ג דנפיק גט פשוט (כ"ג קפ"א) ושם

מפרש טעמא דלמא דלמיר כותבין שוכר משום דעבד ליה לאיש מלוה לאו דוקא ליה אלא הוא הדין בכל חוב כמו כתובה דהכא ועטרי מקח דלמיר התם דכותבין שובר: מא' איבדה איבדה באור. וא"ת א"כ אפי' כמקום שכותבין הוה ליה לאוקמי ומאי דומקא לאוקמי כמקום שאין כותבין וכמה לה איהו ואור"ת דמקום שכותבין ונשרפה איכא למימש שכתב לה כתובה אחרת

דאסור להשהותה בלא כתובה מיהו הוה מצי לאוקמה כמקום שכותבין ונשרפה אחר הגירושין דליכא למימש שמה כתב לה אחרת אלא שגריאה לו דומק: ור"ל איבדה א"ה פ'. אף על גב דלכאורה היינו פירכא קמייתא דפרין היינו נשרפה יש ליישב דהכי קאמר ותו אפילו אס נאמר דנשרפה הוי פירושא דנאבדה מכל מקום תקשי איבדה למה לי: א"תנוס' הוא דאיתנוס'. נראה דמייירי כגון דאיכא מגו דאי נעשה אמרה אין בידי כלום דאי לאו הכי אמאי מהימנא ואס תאמר בחילוק קליות דלמיר לקמן ארמולתא לית לה כסני דדוקא דבבר שיש טורח כגון פניית דהכא יכולה לומר דאיתנוס' אכל קליות ושאר דברים שכן קליס לעשות לא: